

Organizace výuky

Základní informace

Vyučující:

Mgr. et. Bc. Ludvík Ducháček (ludvik.duchacek@inc.cz)

Mgr. et. Mgr. Ladislav Koubek (ladosek@seznam.cz)

Termíny výuky:

4. 10., 18. 10., 1. 11., 15. 11., 29. 11., 13. 12.

Základní požadavky:

pravidelná četba literatury

složení dvou testů v průběhu výuky

napsání případové studie: 3 členné týmy

Informační zdroje

ARMSTRONG, M.: *Řízení lidských zdrojů*. Praha, Grada 2002.

BEDRNOVÁ, E., NOVÝ, I. a kol.: *Psychologie a sociologie řízení*. Praha, Management Press 2002

HRONÍK F., *Jak se nespálit při výběru zaměstnanců*, Brno, Computer Press 1999

LUKÁŠOVÁ, R.: *Organizační kultura*. Praha, Grada, 2004.

NAKONEČNÝ, M.: *Motivace pracovního jednání a její řízení*. Praha, Management Press, 1992.

KOUBEK, J.: *Řízení lidských zdrojů - Základy moderní personalistiky*, Praha, Management Press 2001.

KOPČAJ, A.: *Řízení proudu změn*. Ostrava, Kopčaj-Silma 1999.

Studijní texty na: <http://www.fss.muni.cz/~kos>

Osnova kurzu

1. setkání: Uvedení do personální práce. Strategické řízení lidských zdrojů.

2. setkání: Jak organizace fungují a chování lidí v nich. Motivace pracovního jednání. Kultura organizace.

3. setkání: Zaměstnanecký vztah jako psychologický a právní problém. Vytváření organizace a organizační rozvoj.

4. setkání: Plánování HR – tvorba pracovních míst a rolí. Získávání a výběr pracovníků.

5. setkání: Rozvoj HR (osobnostní rozvoj, vzdělávání, řízení znalostí).

6. setkání: Systémy odměňování a hodnocení. Komunikace a zaměstnanecké vztahy.

Úvod do předmětu Metody personální práce

Základní zdroje organizace

Materiální

Finanční

Informační

Lidské

Personální práce

definice: přístup organizace k vedení a řízení lidí
zajišťuje vše co se týká člověka v pracovním procesu
jádro – nejdůležitější oblast řízení organizace

další blízké koncepty:

personální řízení – řízení v užším smyslu

řízení lidských zdrojů – moderní koncepce řízení lidí

Multidisciplinarita v personální práci

Psychologie (interpersonální vztahy, diagnostika, trénink interpersonálních dovedností)

Právo (bezpečnost práce, vztahy mezi zaměstnancem a zaměstnavatelem)

Ergonomie (zajištění optimálního pracovního prostředí)

Ekonomie (cena lidských zdrojů)

Pedagogika (metodika vzdělávání)

Co je předmětem personální práce z hlediska psychologie ?

optimalizace fungování sociálních organizací

struktura a její rozvoj

dynamika (vztahy) a chování

problém:

vzájemná potřeba X odlišnost zájmů jednotlivce a organizace

cíl: pokusit se o dosažení rovnováhy

Konkrétní úkoly personální práce

Příklady:

vybrat, co nejlepší pracovníky do organizace

vytvářet příjemné prostředí na pracovišti

docílit, aby pracovníci co nejlépe pracovali

zajistit, aby týmy pracovníků efektivně spolupracovali

Přínosy personální práce pro organizaci (Koubek,J.)

zvyšování produktivity práce

minimalizace absence a fluktuace

eliminace ztrátových časů

propojování a koordinování jednotlivých pracovních míst

zavádění a monitorování programů ochrany zdraví bezpečnosti práce

zvyšování hodnoty pracovníků vzděláváním a rozvojem

podněcování zvláště aktivních pracovníků

Přínosy pro pracovníka

pocit **patření** (identity)
blízké interpersonální vztahy
pocit **kompetence** – self-efficacy
osobnostní rozvoj: schopnosti, dovednosti
uspokojování potřeb na různých úrovních

Definice základních pojmů

Práce z hlediska psychologie

Charakteristika:

- vědomá a opakovaná činnost
  - konaná za účelem uspokojování potřeb
-

Vliv a význam práce:

- role spojené s prací – součást self (identita)
  - vliv na sebe-pojetí
  - místo v hodnotové hierarchii a motivační struktuře
-

Pracovní výkon

- množství práce připadající na určité časové období
  - základní determinanty: prostředí (technicko-organizační podmínky), osobnost (schopnosti, znalosti...)
  - měřitelnost - normy
-

Pracovní místo

- nejmenší jednotka org. Struktury
  - souhrn pracovních úkolů, pravomocí odpovědností
  - požadované kvalifikace a pracovních podmínek
  - popis pracovního místa
-

Organizace - Znak organizace podle Scheina (1969)

- racionální koordinace
  - společný cíl
  - dělba práce a funkcí
  - hierarchie autority a odpovědnosti
-

Personální politika a strategie

Personální strategie

- determinována celkovou strategií organizace
- dlouhodobé, obecné a komplexně pojaté cíle
- způsoby dosažení cílů

Personální politika

- determinována personální strategií
  - A. systém relativně stabilních zásah uplatňovaných při rozhodování v oblasti HR
  - B. koncepční řešení určité oblasti
-

Personální činnost

- výkonná část personální práce
  - administrativně-správní
  - koncepční
  - analytické a metodické činnosti
  - např. hodnocení, odměňování, vzdělávání pracovníků, řízení pracovního výkonu, personální plánování...
-

Zdroje

- Dvořáčková, Z., a kol.: Slovník pojmů k řízení lidských zdrojů. Praha, Nakladatelství C. H. Beck 2004.
  - KOUBEK, J.: *Řízení lidských zdrojů - Základy moderní personalistiky*, Praha, Management Press 2001.
  - SCHEIN, E. H.: *Psychologie organizace*, Praha, Orbis 1969.
-

Koncepce řízení lidských zdrojů

Vývoj přístupů k personální práci

- 1. personální administrativa
    - o administrativní služba - získání, uchování a správa dokumentů
    - o pasivní přístup
  - 2. personální řízení (před 1. sv.)
    - o reflexe významnosti lidských zdrojů – aktivnost
    - o operativní a vnitro-organizační charakter
  - 3. řízení lidských zdrojů (poč. 50. a 60. lét)
-

ŘLZ – základní charakteristika

- strategický přístup
  - integrovanost – komplexnost
  - lidské zdroje – aktivum, konkurenční výhoda
  - význam loajality a oddanosti (identita)
  - unitarismus – stejné zájmy
  - personální práce – každodennost všech vedoucích pracovníků
-

Základní cíle v oblasti HRM

- zabezpečení a rozvoj pracovníků
  - jejich motivace
  - zvyšování jejich výkonnosti
  - kvalitní mezilidské vztahy
-

Přístupy k HRM (Storey 1989)

Tvrďý: Kvantitativní, Ekonomický, Racionální

- hlavní cíl: dostat z lidí co nejvíce
- př. teorie intelektuálního kapitálu

Měkký: Kvalitativní, psychologický, emociální

- hlavní cíl: získat si lidi
  - př. teorie Human Relation
-

Modely HRM

Model shody

- řídit LZ v souladu se strategií
- cyklus LZ

Harvardský systém: Beer (1984)

- větší odpovědnost a zapojení liniových manažerů
  - úkol personálního útvaru – formulovat politiku
-

Další přístupy k HRM

D. Guest

- 4 cíle politiky (strategické integrace, vysoká míra oddanosti, vysoká kvalita, flexibilita)
- hnací síla ŘLZ – hledat konkurenční výhodu

J. Sisson

- integrace oblastí personálních politik
  - odpovědní – specializovaní manažeři
  - těžiště vztahy manažer – pracovník
  - tlak na oddanost a projevy iniciativy
-

Kritika HRM

- nedostatky v teorii – rozpory, nekonkrétnost, tendence k simplifikacím
  - pouze rétorika - rozdíly mezi proklamacemi a realizací
  - přílišná ambicióznost ?
  - zavedení HRM X situace v organizaci
  - manipulativní charakter
-